

Bane NOR SF
Postboks 4350
2308 HAMAR

Saksbehandler, innvalgstelefon
Sigurd Bakken, 22003686

Statsforvalterens vedtak - dispensasjon til å bytte KL-master langs hovedbanene innen i Andelven, Nessa og Risa dyrelivsfredningsområde

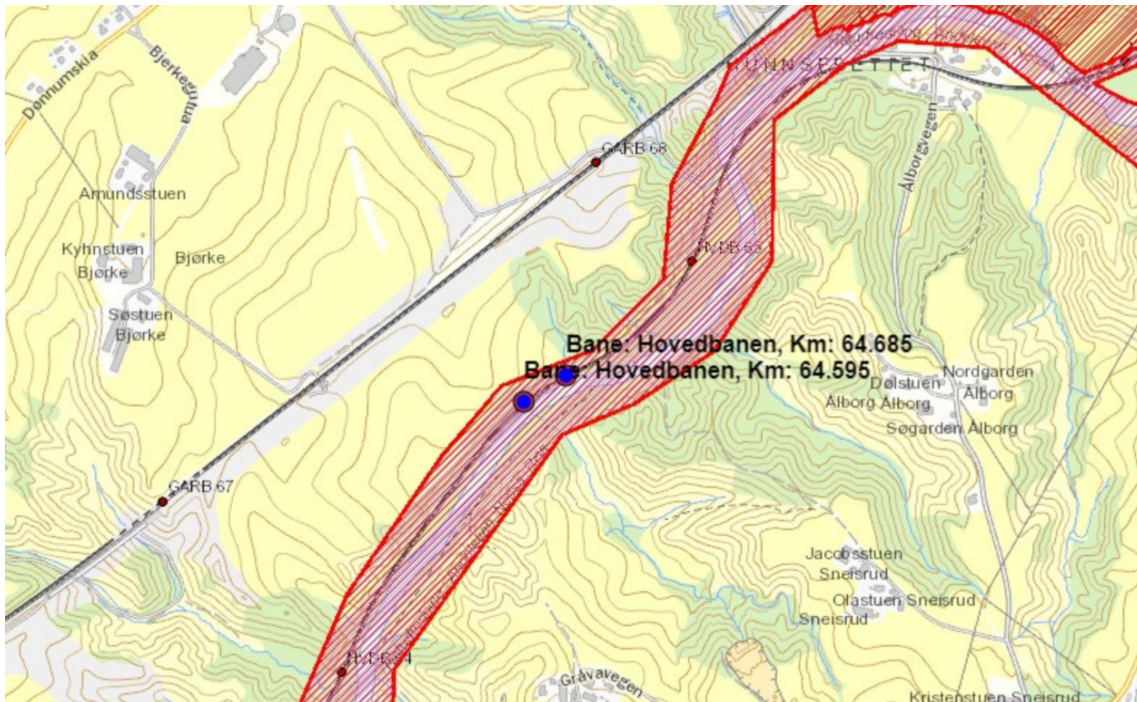
Statsforvalteren gir dispensasjon til å bytte to underkjente KL-master langs hovedbanen inne i Andelven, Nessa og Risa dyrelivsfredningsområde. Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Det er stilt vilkår til dispensasjonen.

Vi viser til søknad, datert 23. november 2021, om dispensasjon til å bytte to KL-master langs jernbanen inne i Andelven, Nessa og Risa dyrelivsfredningsområde.

Bakgrunn

Bane NOR har ytterligere et prosjekt som skal arbeide langs jernbanen som går gjennom Andelven, Nessa og Risa dyrelivsfredningsområde og de søker dermed om dispensasjon for å utføre nødvendige arbeider fra Bøn-Eidsvoll. Prosjektet omfatter bytte av underkjente KL-master langs Hovedbanen. Det skal etableres nye KL-master i stål, og gamle master skal rives og fjernes. Bildet nedenfor viser mastene som ligger innenfor naturfredningsområdet.

Det er planlagt å starte arbeide ved disse mastene i starten av januar 2022 (5-9 januar). Se kart under.

Lovgrunnlaget

Statsforvalteren i Oslo og Viken er forvaltningsmyndighet for verneområdet, Andelven, Nessa og Risa dyrelivsfredning. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

I forskrift om naturfredning for Andelva, Nessa, Risa, Eidsvoll kommune, Akershus, fastsatt ved kgl.res 26. mars 1954, skal:

alt fuglelivet i et nærmere bestemt område langs Andelven, Nessa og Rissa, med strandkanter og evjer, slik som det går fram av et framlagt kart, være fredet mot ødeleggelse eller skade av enhver art. Innenfor det fredede område er det forbudt:

- 1. å drepe, skade eller forstyrre fuglene,*
- 2. å ødelegge eller røve reir og egg,*
- 3. å løse skudd*

Dersom verneforskriften ikke inneholder en spesifisert dispensasjonsbestemmelse kan Statsforvalteren gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 dersom tiltaket ikke er strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig (eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlig samfunnsinteresser gjør det nødvendig).

Statsforvalterens vurdering

Det fremgår av naturmangfoldloven § 8 at kravet til kunnskapsgrunnlaget skal være oppfylt før myndighetene fatter vedtak i saken. Andelven, Nessa og Risa dyrelivsfredningsområde ble vernet for å ta vare på et viktig område for fuglelivet. I ornitologisk sammenheng er den øvre delen av Vormå og nedre del av Andelven viktigst. Her er vannet stilleflytende og har en rik bunn med flytebladvegetasjon, og rikelig sumpvegetasjon i beskyttende viker og tilløp. I henhold til naturbase er dyrelivsfredningsområdet et viktig område for flere arter av ender, svaner og spurvefugler både som leveområde, hekkelokalitet og vinteroppholdssted.

Inngrep langs jernbanelinjen, som ligger inne i Andelven, Nessa, Risa, vil kunne medføre forstyrrelser på fuglelivet. Dyrelivsfredningsområdet er et viktig vinteroppholdssted for en rekke fuglearter. I tillegg til at området også brukes av en rekke arter som hekke- og oppvekstområde. Fjerning av KL-master og oppsett av nye KL-master vil kunne ha forstyrrende effekt på fuglelivet i umiddelbar nærhet til hvor tiltaket blir gjennomført. Forstyrrelser innenfor den sårbare perioden (15. april – 15. juni) for fuglelivet er ikke ønskelig. Det er heller ikke ønskelig med mye forstyrrelser om vinteren, da mange arter kan slite med å overleve vinteren.

KL-mastene som skal byttes ligger tett inntil et område hvor det er observert både rosenfink (nær truet), musvåk (livskraftig) og dvergspett (dvergspett). I henhold til søknaden er det bare to master som skal byttes og de ligger tett inntil jernbanen. Lokaliteten er derfor stadig utsatt for støy og forstyrrelser fra tog og annet arbeid.

Det foreligger kunnskap om området og artene som bruker dette området, både i Artsdatabanken og Naturbase. Statsforvalteren har også kunnskap om området gjennom ulike rapporter og forvaltning av området. Siden kunnskapsgrunnlaget er godt, tillegges føre-var-prinsippet (nml. § 9) liten vekt i denne saken. Bytte av KL-master er å regne som vedlikeholdsarbeid på eksisterende jernbane. Vi vurderer at slik Bane NOR beskriver tiltaket, er det av en slik karakter at det vil ha en svært begrenset påvirkning på fuglelivet. Det er dreier seg om bytte av to master, og arbeidet vil være begrenset både i tid og utbredelse. Vi vurderer kravet om et godt kunnskapsgrunnlag, jf. nml. § 8, som oppfylt.

Eventuelle kostnader ved miljøforringelse jfr. § 11 skal dekkes av ansvarlig tiltakshaver. Vi forutsetter at Bane NOR ved gjennomføring av tiltakene har internkontroll som hindrer forurensning av for eksempel olje og bensin til vassdraget, jf. nml § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Dersom det skulle skje utslipp, er det viktig at kommunal forurensningsmyndighet blir varslet umiddelbart.

Konklusjon

Slik Bane NOR beskriver tiltaket kan Statsforvalteren ikke se at tiltaket langs eksisterende jernbanetrasé er av en slik karakter at tiltaket vil ha store negative konsekvenser for fuglelivet i Andelven, Nessa, og Risa dyrelivsfredningsområde, forutsatt at det blir gjennomført som beskrevet i søknaden og at tiltaket gjennomføres utenfor den sårbare tiden for fuglelivet (15. april – 15. juni). I vår vurdering av tiltaket har vi også lagt vekt på at tiltaket må regnes som et vedlikeholdsarbeid på eksisterende jernbane.

Vedtak

Statsforvalteren gir dispensasjon til å bytte to underkjente KL-master langs hovedbanen i Andelven, Nessa og Risa dyrelivsfredningsområde. Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Det er stilt vilkår til dispensasjonen.

Vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres utenfor den sårbare perioden for fuglelivet, 15. april – 15. juni (det er oppgitt i søknaden at arbeidet vil starte opp i starten av januar).

Statsforvalteren oppfordrer Bane Nor SF til å sende inn en generell søknad om dispensasjon til å vedlikeholde jernbanen i dette området. Søknaden burde inneholde alt av planlagt vedlikeholdsarbeid og evt. uforutsette vedlikeholdstiltak i årene fremover. Dersom Statsforvalteren

mottar en slik søknad er det mulig at vi kan gi en generell dispensasjon til vedlikehold av jernbanen som kan gå over flere år i dette området.

Klageadgang

Du kan klage på vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jmfør forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Fylkesmannen. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen

Med hilsen

Ellen Lien
Seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Sigurd Bakken
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Hanna Bayer v/Bane NOR SF